

Vsebinsko in finančno poročilo o izvedbi programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih v letu 2017 (NP-OBMEJ-2017)

(Obrazec za poročanje)

Poročevalsko leto 2017

Osnovni podatki

Polni naziv knjižnice:	Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica
Naslov (sedež):	Trg E. Kardelja 4, 5000 Nova Gorica
Odgovorna oseba:	Irena Škvarč
Telefon:	05 33 09 105
Elektronska pošta:	irena.skvarc@gkfb.si
Številka pogodbe:	3340-17-126066

Vsebine v sklopih programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih, ki jih je knjižnica izvedla v letu 2017:

1. Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu	☒
2. Bralna kultura, knjižnična vzgoja in informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu	☒
3. Kulturno in strokovno sodelovanje s knjižnicami v zamejstvu	☒
4. Druge dejavnosti za Slovence v zamejstvu	☒

Ocena izvedenega programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih za leto 2017

Pri vsaki izvedeni nalogi na kratko opišite načrtovane letne cilje, vsebino in obseg nalog (število ur ali število projektov) ter ocenite učinke oziroma dosežene rezultate.

1. Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu

1.1 Obisk Potujoče knjižnice v Doberdobu in Špetru

Potujoča knjižnica že devet let, od januarja 2008, mesečno obiskuje dve slovenski šoli v Italiji v Doberdobu in Špetru. Dva zaposlena, šofer/knjižničar in informator/izposojevalec, poskušata bralcem čim boljše svetovati pri izbiri knjig. Želena gradivo jim tudi rezervirajo, če je izposojeno, oziroma naročijo, v kolikor je prosto v skladišču in ga nimajo s seboj na bibliobusu. Bibliobus Goriške knjižnice tako zgledno skrbi za povezavo Slovencev v Italiji z matično domovino, za dvig bralne kulture ter ohranjanje in utrjevanje slovenske kulturne identitete. Slovenski skupnosti v Italiji prinaša knjige, revije in avdio-video gradivo v slovenskem jeziku. Šolama tudi mesečno dostavlja slovenske večinoma mladinske in otroške revije (Gea, Pil, Ciciban, Zmajček, Planinski vestnik), ki jih na željo tamkajšnjih učiteljev in učencev Goriška knjižnica nakupi z namenskim sredstvi Neposrednega poziva za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah.

K branju knjig v slovenskem jeziku in obiskovanju bibliobusa v Goriški knjižnici vzpodbujamo predvsem otroke, ki so trenutno naši najštevilčnejši obiskovalci. Otroci radi sodelujejo pri reševanju mesečnih ugank, večkrat nam bibliobus okrasijo s svojimi izdelki. Zadnja letna statistika kaže, da je bilo v Doberdobu in Špetru skupno 400 aktivnih članov. Skupen čas postanka je 6 ur in 45 minut.

Potujoča knjižnica Goriške knjižnice Franceta Bevka je v letu 2017 desetkrat obiskala dve postajališči v Goriški in Videmski pokrajini; Večstopenjsko šolo s slovenskim učnim jezikom v Doberdobu ter Državni stopenjski zavod s slovensko-italijanskim dvojezičnim poukom v Špetru.

	Doberdob	Špeter	Skupaj
Čas postanka (v minutah)	225	180	405 minut
Število kilometrov			1400 km

Ker je med uporabniki potujoče knjižnice največ otrok, nam v potujoči knjižnici primanjkuje predvsem otroških in mladinskih del v slovenskem jeziku. Preko Neposrednega poziva za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah iz državnega proračuna Ministrstva za kulturo smo zato, v dogovoru z NŠK Trst in Knjižnico Damirja Feigla v Gorici, tudi v letu 2017 1.000,00 evrov namenila za nakup knjižničnega gradiva na potujoči knjižnici.

2. Bralna kultura, knjižnična vzgoja in informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu

2.1 Primorci beremo

Projekt Primorci beremo, v katerem sodeluje 9 primorskih knjižnic, med njimi tudi NŠK in Knjižnica Damirja Feigla, je namenjen spodbujanju bralne kulture, predvsem branja slovenskega leposlovja med odraslimi. Od aprila do novembra bralci prebirajo knjige, ki jih vsako leto znova skrbno izberejo knjižničarji. Po vsaki prebrani knjigi na priloženo kazalko zapišejo svoje mnenje in misli o prebranem ter jo oddajo. Vsi bralci, ki tekom projekta preberejo pet proznih del in eno zbirko poezije, na svečani zaključni prireditvi prejmejo priznanje in knjižno nagrado. Uspešnost in aktualnost projekta potrjuje podatek, da se je število prebranih knjig v primerjavi z začetkom bralne akcije podvojilo, kar nadalje kaže na utrjevanje pripadnosti skupnemu kulturnemu prostoru in kulturni identiteti vseh sodelujočih. (Vir: <http://primorci.tol.sik.si/>). Sodelovanje med knjižnicami na obmejnem območju poteka predvsem pri pridobivanju gradiva za bralne sezname, pomoči pri nakupu gradiva ter pri organizaciji zaključnih prireditev. V letu 2017 se je Knjižnici Damirja Feigla pri projektu pridružila tudi Občinska knjižnica Sovodnje. V skupnem dogovoru Goriška knjižnica čez celotno leto nudi pomoč pri izposoji in nakupu manjkajočih knjig iz seznama. Ker imata obe zamejski knjižnici kadrovsko in prostorsko stisko, je skupno zaključno prireditev tudi v letu 2017 organizirala Goriška knjižnica, ki vodi prireditev, nudi prostor in podeli končne nagrade. Letošnji gost je bil avtor knjižne uspešnice Jezero Tadej Golob.

Zaključna prireditev projekta Primorci beremo, 1. december 2017.

2.2 Rastem s knjigo

Knjižnici v Novi Gorici in Gorici sodelujeta tudi v projektu Rastem s knjigo: Nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture Rastem s knjigo izvaja Javna agencija za knjigo RS (JAK) v sodelovanju s splošnimi knjižnicami, slovenskimi osnovnimi in srednjimi šolami, osnovnimi šolami s prilagojenim programom, zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami ter osnovnimi in srednjimi šolami v zamejstvu. V okviru projekta vsakemu sedmošolcu oz. dijaku prvega letnika srednje šole podarja izvirno slovensko leposlovno delo. Goriška knjižnica vsako leto v Gorico dostavi plakate in knjige, ki jih učenci ob ogledu Feiglove knjižnice dobijo v dar.

2.3 Knjižne POPslastice

Knjižne POPslastice so projekt Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto. Ob srečanju in klepetu z različnimi gosti, znanimi osebnostmi, želi knjižnica »na zabaven, aktualen in kvaliteten način promovirati in širiti bralno kulturo, skozi knjigo širše kulturno povezovati in izobraževati, spodbujati in oblikovati vseživljenjske bralne navade, spodbujati kritično mišljenje ter zagotoviti višjo bralno sposobnost mladih.« (vir: <http://www2.siknm.si/popslastice>) Projekt, namenjen srednješolcem, smo prenesli na Goriško območje, saj POPslastice od jeseni 2016 naprej izvajamo v lastni režiji v Goriški knjižnici, prenesli pa smo jih tudi v Gorico, kjer deluje Slovenski licejski pol. Skozi raznovrstne vsebinske sklope, ki segajo od branja in pisanja pa do humorja, želita obe slovenski goriški knjižnici in vabljeni znani osebnosti mlade spodbuditi k razmisleku o pomenu branja in knjige. Prav tako želimo mladim v Italiji, ki imajo manj stika s slovensko popularno kulturo, približati izbrane znane Slovence. Tudi v letu 2017 smo se za ta namen povezali s Slovenskim licejskim polom v Gorici in Knjižnico Damirja Feigla. Dogodek, ki ga šola uvrsti med svoje redne aktivnosti in ga izvajamo med poukom, se odvija v avditoriju licejskega pola v Gorici (Italija), ki sprejme preko 100 dijakov. Naš gost je bil tokrat priznani borec za človekove pravice, humanitarci in avtor več potopisov Tomo Križnar (zaradi zadržanosti gosta, bomo POPslastice izvedli v marcu 2018).

2.4 Bralnice pod slamnikom

Z mladinskim literarnim festivalom Bralnice pod slamnikom povezujemo in nadgrajujemo prizadevanja za motiviranje za branje in dejavnike na področju promocije branja, predvsem v prostem času in predvsem izvirne slovenske mladinske književnosti. Bralnice izpostavljajo tudi povezovanje različnih dejavnikov v določenem okolju: v našem okolju, ki je obmejno, povezovanje z zamejskimi Slovenci. Goriška knjižnica je k Bralnicam, ki jih organiziramo skupaj z Založbo MIŠ, uspešno pristopila z letom 2015, v letu 2016 pa smo v Bralnice pod slamnikom vključili tudi otroke iz Italije. V letu 2017 smo organizirali druženje zamejskih otrok s priznanim slovenskim pisateljem Slavkom Preglom, in sicer 31. maja 2017. Pisatelj je učencem Državnega

stopenjskega zavoda s slovensko-italijanskim dvojezičnim poukom v Špetru predstavil svoje knjige skozi lastne otroške pripovedi in spomine, na koncu je učencem podelil avtograme. Skozi tovrstno sodelovanje spodbujamo in krepimo tako bralno pismenost kot motivacijo za branje v slovenskem jeziku.

Pisatelj Slavko Pregl v Špetru, 31. maj 2017.

3. Kulturno in strokovno sodelovanje s knjižnicami v zamejstvu

3.1 Razstave

Slovenci iz Italije v Goriški knjižnici redno predstavljajo svojo ustvarjalnost z razstavami in literarnimi večeri. V letu 2017 smo v Goriški knjižnici gostili večjo razstavo Literarne ustvarjalke s Tržaškega, z Goriškega in Videmskega. Razstavo je Narodna in študijska knjižnica Trst pripravila v sodelovanju s Knjižnico Koper.

© četrtek, 06. april 2017

Literarne ustvarjalke – razstava

Začetek dogodka: ponedeljek, 10 april 2017

Konec dogodka: petek, 28 april 2017

Ciljna skupina: Otroci, Mladina, Odrasli

Kraj dogodka: Centralna knjižnica

Literarne ustvarjalke s Tržaškega, z Goriškega in Videmskega je naslov razstave, ki so jo pripravili v Narodni in študijski knjižnici Trst. V osrednjem delu pritičja je na ogled do 28. aprila 2017. Vabljeni.

Razstava Narodne in študijske knjižnice v osrednjem razstavnem prostoru Goriške knjižnice.

3.2 Objave in promocija

Dejavnosti obmejnih knjižnic smo, kot do sedaj, promovirali na družbenih omrežjih, spletni strani in z zgibanko, ki smo jo v ta namen oblikovali v letu 2016. Vsebine, informacije in podatke o delovanju Goriške knjižnice Franceta Bevka na obmejnem območju objavljamo na naši spletni strani, v posebnem zavihku namenjenemu obmejnim dejavnostim <http://www.gkfb.si/o-knjiznici/obmejnost>. Prav tako je bila dejavnost predstavljena v osrednjem zamejskem časopisu Primorski dnevnik (11. 01. 2017).

Poleg knjižničnega gradiva, do katerega imajo Slovenci v zamejstvu dostop tudi preko potujoče knjižnice, želimo ponuditi še e-knjige v slovenskem jeziku ponudnika Biblos ter dostop do e-podatkovnih zbirk. Obiskovalci potujoče knjižnice v Italiji se v Goriško knjižnico včlanijo kar na bibliobusu, za člane Goriške knjižnice pa sta izposoja e-knjig in dostop do elektronskih baz brezplačna. Naša ponudba in promocija slovenske besede v elektronski obliki bo celovitejša in zagotovo učinkovitejša ob hkratni ponudbi tabličnih računalnikov. Pet takšnih bralnikov smo nakupili že v letu 2016. Branje e-knjig v slovenskem jeziku in dostop do e-virov promoviramo ob obisku Doberdoba in Špetra. Za promocijo bibliobusa smo nekaj sredstev v letu 2017 namenili tisku urnika/zgibanke.

3.3 Strokovna srečanja in sestanki

Tudi v letu 2017 smo nadaljevali s srečanji in sestanki med slovenskimi knjižnicami na meji med Italijo in Slovenijo. Srečanja in sestanki so namenjeni izmenjavi dobrih praks, dosedanjih izkušenj in težav, medsebojnemu spoznavanju in enakomernejšemu razvoju dejavnosti splošnih knjižnic na slovensko-italijanskem obmejnem pasu. V ta namen smo se knjižničarke z obeh strani meje dvakrat osebno sestale v prostorih Knjižnice Damir Feigel, 28. marca 2017 in 14. junija 2017, preostale sestanke pa smo opravile telefonsko in preko elektronske pošte. Celoten program dejavnosti je bil predstavljen tudi ministru za kulturo g. Antonu Peršaku ki je 6. marca 2017 obiskal Goriško knjižnico.

Sodelovanje med goriškima knjižnicama ter Slovenci na obeh strani meje poteka neprestano. Del skupnega delovanja sta zaposleni v Goriški knjižnici, Lara Konjedic in Irena Tul, predstavili na strokovnem srečanju za delo v večkulturnem okolju Raznolikost v sodelovanju. Srečanje se je odvijalo 23. maja 2017 v Knjižnici Mirana Jarca Novo mesto. Namen srečanja je bil predvsem opredeliti vlogo knjižnice v večkulturnem okolju in izmenjava številnih dobrih praks, ki se že izvajajo po slovenskih knjižnicah in drugih organizacijah, ki so nam lahko v navdih pri snovanju prihodnjih projektov. Zaposleni sta predstavili delovanje bibliobusa in izvajanje projekta Bralnice pod slamnikom.

3.4 Uvedba sistema brezplačne medknjižnične izposoje za člane Knjižnice Damirja Feigla in Goriške knjižnice Franceta Bevka

Splošne knjižnice na obmejnem področju zagotavljajo večji dostop do gradiva in povečan izbor slovenskih knjig tudi preko sistema brezplačne medknjižnične izposoje. V letu 2017 smo

medknjižnično izposajo poskusili izvajati med Knjižnico Damirja Feigla in Goriško knjižnico Franceta Bevka. Medknjižnična izposoja žal ni zažvela.

4. Druge dejavnosti za Slovence v zamejstvu

4.1 Digitalizacija

V Goriški knjižnici z vsakoletno digitalizacijo skrbimo za objavo gradiva, izdanega v Italiji s strani slovenske skupnosti, in za ohranjanje kulturne dediščine Slovencev v Italiji. Velika večina gradiva, ki ga je digitalizirala naša knjižnica in je bilo objavljeno na dLibu, je izšlo v Gorici ali Trstu. Tako smo že objavili časopise Čuk na pal'ci, Domovina, Gorica, Goriška straža, Koledarje Goriške Mohorjeve družbe, Koledarje Goriške matice, poljudno-znanstvene zbornike Luč, Poročila deželnemu zboru, Primorski gospodar, Ročne kažipote po Goriškem in Gradiščanskem, časnika Soča in Šola. Digitalizirali in objavili smo vsa dela Damirja Feigla in še šest drugih monografskih publikacij, pomembnih za območje Goriške na obeh straneh meje (v Sloveniji in Italiji). V letu 2017 smo nadaljevali z digitalizacijo Primorskega dnevnika, ki je edini dnevni časnik slovenske narodne skupnosti v Italiji. Sredstva za digitalizacijo smo pridobili preko Neposrednega poziva OOK.

Podpisana odgovorna oseba knjižnice izjavljam, da so navedeni podatki točni in da je izvajanje programa potekalo v skladu s pogodbo. Izjavljam, da imajo finančni podatki za podlago verodostojne knjigovodske listine in da je obračunska dokumentacija na vpogled v računovodstvu knjižnice.

Poročilu prilagamo tudi naslednje obvezni prilogi:

Priloga 1 - obrazec:

Finančno poročilo o izvedbi programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih za leto 2017

Priloga 2: Zgibanka Potujoča knjižnica 2017

Datum: 26. 02. 2018

Podpis odgovorne osebe in žig: